

به نام خدا

اصول مدیریت در مامایی

مؤلفان:

دکتر سید عباس سیادت

سمیه زیادی

معصومه اصغری

انتشارات ارسطو

(چاپ و نشر ایران)

۱۴۰۰

سرشناسه: سیادت، سید عباس، ۱۳۴۶-
عنوان و نام پدیدآور: اصول مدیریت در مامایی / مولفان سید عباس سیادت، سمیه
زیادی، معصومه اصغری.
مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۲-۸۴۰-۱ : ۶۸۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: مامایی - اصول مدیریت
شناسه افزوده: زیادی، سمیه، ۱۳۶۱
شناسه افزوده: اصغری، معصومه، ۱۳۶۴
رده بندی کنگره: RC۴۸/۵
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹۱۵۶
شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۴۶۱۱۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: اصول مدیریت در مامایی
مولفان: دکتر سید عباس سیادت - سمیه زیادی - معصومه اصغری
ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰
چاپ: مدیران
قیمت: ۶۸۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۲-۸۴۰-۱
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

پیش‌گفتار

سیر تحولات سریع جهانی و نیاز مبرم به اعمال مدیریت صحیح در زمینه‌های گوناگون، اعم از مدیریت نیروی انسانی، تخصیص بهینه منابع و ... از جمله ضرورت‌هایی است که نیاز به دانش مدیریت را بیش از پیش آشکار می‌سازد. مدیریت مامایی یکی از تخصص‌ها و گرایش‌های مهم رشته مامایی است که تاثیر بسزایی در بهبود مدیریت بیمارستانی دارد. ماماها نیز به عنوان یکی از ارکان نظام سلامت نیازمند آشنایی دقیق با مفاهیم مدیریت هستند تا بتوانند کار جالش‌انگیز و حساس خود را به خوبی انجام داده و نیازهای بیماران را برطرف کنند.

مدیریت مامایی به معنای به کارگیری دانش مدیریت در سازمانهای مامایی به منظور فراهم نمودن مراقبت‌های کیفی به مددجویان است. بر اساس تعریف الیسون، مک لوجلینو واکر، مدیر مامایی مسئول اطمینان از کیفیت ارائه خدمات مامایی است و باید کار پرسنل را در ارائه خدمات، از طریق ایجاد شیوه‌های همراه با احساس مسئولیت، ایجاد محیط مناسب برای رشد و تکامل حرفه‌ای تسهیل نماید.

در این راستا مجموعه‌ی حاضر می‌کوشد زمینه‌ی آشنایی ماماها با اصول مدیریت در رشته مامایی را فراهم ساخته و به‌نوبه‌ی خود سهمی هرچند اندک در پیشبرد این رشته داشته باشد.

این کتاب مشتمل بر ۱۶ فصل مطابق با سرفصل‌های تعیین شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است که امیدواریم مورد استفاده، مطالعه و توجه اساتید، دانشجویان و دانش‌پژوهان مامایی قرار گیرد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل ۱: تعاریف، آموزش و اهمیت مدیریت	۷
فصل ۲: توانایی لازم برای مدیریت موثر و کارآمد	۱۳
فصل ۳: سیر تکوینی تئوری‌های مدیریت	۲۵
فصل ۴: مبانی و ضرورت مدیریت امروزه	۳۹
فصل ۵: ارتباطات و مهارت‌های آن	۵۱
فصل ۶: سازماندهی	۶۵
فصل ۷: انگیزش	۷۷
فصل ۸: رهبری	۹۱
فصل ۹: اختیار و مسئولیت	۹۷
فصل ۱۰: برنامه‌ریزی	۱۰۷
فصل ۱۱: تصمیم‌گیری	۱۱۷
فصل ۱۲: حل مشکلات	۱۲۹
فصل ۱۳: کنترل و نظارت	۱۳۷
فصل ۱۴: مدیریت منابع انسانی	۱۴۳
فصل ۱۵: مدیریت کیفیت خدمات	۱۵۷
فصل ۱۶: مدیریت تعالی سازمانی	۱۶۳

فصل ۱

تعاريف، آموزش و اهميت مدیریت

مقدمه

برای واژه مدیریت تعریف‌های بسیار گوناگونی ارائه شده است و هر صاحب نظری در مبحث مدیریت، تعریف ویژه خود را دارد. برخی مدیریت را استفاده موثر از منابع و بکارگیری نیروی انسانی جهت رسیدن به هدفی خاص تعریف کرده‌اند و برخی نیز هنر انجام دادن کار به وسیله دیگران را مدیریت نامیده‌اند. گروهی در توضیح اینکه مدیریت چیست معتقدند: مدیریت، هماهنگ نمودن منابع مادی و انسانی برای نیل به اهداف می‌باشد و بسیاری از تعریف‌های دیگر که واژه‌هایی نظیر افزایش کارایی، هدایت و ترکیب علم و هنر را به تعریف‌های فوق اضافه نموده‌اند. اما می‌توان گفت که در تمامی آنها یک نکته مشترک است که مدیریت منابع مالی و مدیریت منابع انسانی

تعریف مدیریت

مدیریت مفهومی بی‌انتهای دارد و یک شغل بسیار پر مشقت است. در مراجعه به متون و منابع مختلف جهت دسترسی به تعریفی کامل از مدیریت به تعریف‌های گوناگونی از مدیریت برخورد خواهیم خورد که هر کدام از آنها دارای اشتراکات و تفاوت‌هایی با هم هستند.

به عبارت بهتر درباره مدیریت، تعریفی که مورد قبول عام باشد، در دست نیست. مدیریت هنر انجام دادن کار به وسیله دیگران است، مدیریت عبارت است از هماهنگ کردن منابع انسانی و مادی برای رسیدن به هدف، مدیریت را می‌توان علم و هنر متشکل و هماهنگ کردن رهبری و کنترل فعالیت‌های دسته جمعی برای رسیدن به هدف‌های مطلوب با حداکثر کارایی تعریف کرد.

مدیریت فرآیندی است که به وسیله آن کوشش‌های فردی و گروهی به منظور نیل به هدف مشترک هماهنگ می‌شود. کار کردن با افراد و به وسیله افراد و گروه‌ها برای تحقق هدف‌های سازمانی تعریف دیگری است. مدیریت فعالیت به سرانجام رساندن فعالیت‌ها بطور کارا و اثر بخش با و بوسیله دیگران می‌باشد. مدیریت یعنی پیش‌بینی و برنامه‌ریزی، سازماندهی، ارتباطات مؤثر، هماهنگی، کنترل و نظارت. مدیریت عبارت است از تجهیز و بکارگیری مناسب عوامل انسانی، تخصصی، اقتصادی به منظور سازمان دادن و انجام یک سلسله اقدامات مؤثر. مدیریت فرایند طراحی و نگهداری محیطی است که افراد باهم در گروه‌های کارآمد برای به انجام رساندن اهداف یا مقاصد خود در آن کارکنند. این اصول در همه سطوح سلسله مراتب سازمان اعمال می‌شود. بنابراین نقش مدیر در ارتباط با افزایش تولید کنندگی، تاثیر گذاری و بازدهی می‌باشد.

مدیریت هنر یا علم انجام دادن کارها است. این مسئله در مامایی می‌تواند تحت عنوان اطمینان از درمان ایمن و سریع حداکثر تعداد بیماران و حصول بهترین درمان در بهترین شیوه با حداقل هزینه تعریف شود. برای انجام این کار، مدیر باید فعالیت‌های

بخش را از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی و کنترل منابع برای حصول انتظارات بیمار و انجام دادن اهداف و مقاصد خاص بخشی خود هماهنگ کرده و کامل کند.

آموزش مدیریت

دو روش برای یادگیری دانش مدیریت وجود دارد:

(۱) آموزش

(۲) حین انجام کار و کسب تجربه

روش دوم به کندی صورت می‌پذیرد و کافی نیست، زیرا تاکید عمده در محیط‌های کاری، بر انجام کار است نه القای چگونگی انجام و آموزش آن. مطالعه کتب مختلف در زمینه مدیریت نیز به تنهایی کافی نیست، زیرا تنها دانش نظری (یا همان جنبه تئوریک مدیریت) فرد را افزایش می‌دهد، در حالی که روانشناسان، یادگیری را تغییر در رفتار معنی می‌کنند. یعنی به دست آوردن توان انجام کاری غیر از آنچه که قبلا فرد می‌توانست انجام دهد. بنابراین آنچه از مطالعه کتب و مشاهده رفتار دیگران به دست می‌آید شاید از تغییر در سطح دانش یا نگرش فراتر نرود، ولی اگر بخواهیم چیزی یاد بگیریم باید تمرین کنیم و مهارت و تجربه لازم را کسب کنیم تا آنچه که فراگرفته‌ایم به شکل یک رفتار در ما جلوه‌گر شود.

اهمیت مدیریت

می‌توان این چنین بیان کرد که رمز موفقیت و شکست سازمان‌های بهداشتی و درمانی در مدیریت آن خلاصه می‌شود. عضو حیات‌بخش هر سازمان، مدیریت است و دانشمندان